

Nijmeegse Wereldkoks komen al roerend in Nederland aan de bak

Met een pollepel in de hand gaat inburgeren wel zo voorspoedig, hebben ze in Nijmegen ontdekt. Het geheim? De combinatie met werk, dat maakt het belang duidelijk.

Van onze verslaggeefster
Nanda Troost

NIJMEGEN 'Zit de zwarte peper er al in?' vraagt Jewad (43, Iraakees, 11 jaar in Nederland) aan Sillo (46, Guineese, 17 jaar in Nederland). De twee bijstandsgerechtigden roeren in de uiterst professionele keuken van Wereldkoks met pollepels in de vulling van de empanadas die ze aan het bereiden zijn. De hapjes worden verkocht aan de plaatselijke horeca.

Je jas aan de kapstok hangen. Afbellenen als je niet komt - als je tenminste echt niet komt, want afbellenen doe je niet voor een hoofdpijntje. Maar ook rekenen en Nederlands worden bij Wereldkoks in Nijmegen geleerd - door te koken.

Wereldkoks is een van de kleine projecten waarmee op gemeentelijk niveau wordt geprobeerd mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt te activeren. Want werk is de norm. Iedereen die in Nijmegen een bijstandsuitkering heeft en zou kunnen werken, moet aan de slag via een dergelijke leerbaan.

Wereldkoks geldt als een succesje, met 45 mensen die in drie jaar tijd zijn klaargestoomd voor een baan als assistent op niveau mbo-1. Ongeveer de helft van hen is inmiddels doorgestroomd naar mbo-2, wat geldt als minimale startkwalificatie. Tien hebben er een baan gevonden. Vanuit Nijmegen wordt Wereldkoks voorzichtiger uitgerold naar andere gemeenten. Een kleine twintig hebben belangstelling.

Waarin schuilt het succes? In het koken, stellen Debora Heijne en Helen Arenz, de bedenkers. 'Deelnemers komen erachter dat ze iets kunnen', zegt Heijne, 'dat ze meer zijn dan alleen huisvrouw. Koken vraagt basisvaardigheden die op een heel natuurlijke manier kunnen worden geoefend: plannen maken en structuur aanbrengen, rekenen, improviseren. Vaardigheden die je voor elke baan nodig hebt; heus niet iedereen gaat verder in de horeca. Ze leren tegelijkertijd dat ze vaak meer kunnen dan ze beseffen.'

Wereldkoks is in 2007 begonnen als Wereldvrouwen, een emancipatieproject met subsidie van het mi-

Vrouwen van uiteenlopende culturele achtergrond samen aan het werk als Wereldkoks in Nijmegen.

Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

“

Ze leren dat ze meer kunnen dan ze beseffen

Debora Heijne, Wereldkoks

nisterie van Onderwijs. Arenz: 'We komen allebei uit het onderwijs, maar vonden dat deze doelgroep

vaak te betuttelend wordt benaderd. Ook is er niet altijd een goed vervolg. Het resultaat is dat vrouwen alleen een sollicitatietraining volgen. Inburgeren? Koppel het aan werk. Dan maak je meteen duidelijk waarom het belangrijk is.'

Nijmegen heeft voor deze vorm van reïntegratie werkkorporaties in het leven geroepen, die worden gefinancierd met subsidie en met geld dat ze zelf verdienen. Er zijn er verschillende: een naaiatelier, een fietsmaker. Heijne: 'We waren daarmee zelf al begonnen voor extraatjes, zoals een goede afwasmachine. Als we uitgaan van de eigen kracht van

mensen, moeten we ook uitgaan van onze eigen kracht. Het is leuk om voor betalende klanten te werken, dat ervaren de deelnemers natuurlijk ook. Bovendien heb je daardoor meteen een mooie verbinding met de samenleving.'

De werkkorporaties passen in de bezuinigingen waarmee de gemeenten worden geconfronteerd. Gesubsidieerde banen - voor zover ze nog bestaan - verdwijnen. Heijne en Arenz vinden dat de kracht van hun project is dat de praktijk vanaf de eerste dag als voorbeeld dient.

Arenz: 'In onze keuken wordt hard gewerkt aan de catering voor feesten

en partijen. Er worden kookworkshops gegeven. We hebben een kookboek uitgegeven. Woensdagavond is er noodlebar en zijn we een restaurant. We wilden ons niet laten wegstoppen in een buurthuis in een wijk waar veel allochtonen wonen. De mensen moeten hun wijk uit. Laat ze de bus maar nemen op weg naar hun werk.'

Sillo haalt het deeg voor de empanadas onder de theedoek vandaan. 'Ik wil hierna naar het roc, mijn mbo-2 halen. Welke richting, dat weet ik nog niet.' Jewad, terwijl hij de zwarte peper toevoegt: 'Ik weet het al wel. Ik wil kok worden.'